

POSUDEK VEDOUCÍHO PÍSEMNÉ KVALIFIKAČNÍ PRÁCE

Název práce: Využití metod a technik dramatické výchovy se zaměřením na rozvoj čtenářství prostřednictvím čítankových textů u žáků 2. třídy základní školy

Autor/ka práce: Aneta Žáková

Studijní program: Dramatická výchova

Typ studijního programu: Bakalářský

Vymezení cíle a jeho naplnění:

Hlavním cílem projektu bylo vytvořit lekce, které propojují zejména čtení a dramatickou výchovu. Zásadní bylo, zda se těchto cílů může dosáhnout pomocí čítankových textů z Čítanky pro 2. ročník naklad. Fraus, tzn. zda se mezi nimi dají najít vhodné úryvky a zajímavá témata nejen k učení, ale i zkoumání lidského světa, pocitů a prožívání.

V průběhu tvorby se tedy Aneta snažila vytvořit jakýsi komplexní balíček toho, čím lze přispět k rozvoji čtenářské gramotnosti i klíčové kompetence komunikativní. V projektu se objevují i další složky dramatické výchovy jako jsou práce s poezií, přednes nebo hlasová průprava.

Aneta si je vědoma toho, že samotný projekt v takto malém rozsahu nezajistí, že po jeho absolvování budou všechny děti plynule číst, rozumět textu, skvěle přednášet a za všech okolností bezproblémově spolupracovat, ale věřila, že projekt dokáže k naplnění dlouhodobých cílů významně přispět. Což se jí u některých dětí i částečně potvrdilo.

Cíle práce byly tedy splněny.

Dílčími cíli bylo:

- poskytnout žákům prostor pro vlastní čtení, díky kterému by pracovali na celkovém zlepšení jejich čtecí úrovně, na plynulosti a srozumitelnosti čtení a to zejména hlasitým čtením.
- rozvoj čtenářské gramotnosti a komunikačních dovedností – schopnosti souvisle vyprávět či sdílet své myšlenky, naslouchat ostatním a vhodně na ně reagovat.
- stmelení a pěstování dobrých vztahů ve třídě. Rozvoj schopností spolupráce a vzájemného respektu.
- odstranění ostychu mluvit před ostatními, aby si budovali sebedůvěru ve vlastní dovednosti a schopnosti.
- prohlubovat jejich dovednosti a schopnosti při vstupu do role, aby jejich jednání bylo přirozené. Při pantomimě a práci s imaginárním předmětem, aby byl jejich pohyb a gesta přesnější, výraznější a čitelnější pro diváka. Dále jsem je chtěla seznámit se zásadami přednesu a práce s poezií. Vést je ke správnému používání dechu a hlasu.

Aktuálnost tématu (a relevance zvolené metodologie v případě diplomové práce):

Bakalářská práce je založena na lekcích s využitím metod a technik dramatické výchovy s odkazem na Čítanky nakl. Fraus a zaměřených nejen na procvičování samotné techniky čtení, ale i čtenářské gramotnosti a komunikativních kompetencí.

Téma práce považuji za stále aktuální...

Odborný přínos, původnost práce a její případné využití v praxi:

Původnost praktické části práce dokládají především autorské scénáře lekcí na základě čítankových textů, popis při tvorbě lekcí, reflexe realizovaných lekcí a obrazové přílohy.

Logická stavba a členění práce:

V teoretické části autorka vhodně popisuje princip výuky čtení pomocí genetické metody, parametry čtenářské gramotnosti a čtenářské strategie. Dále se smysluplně věnuje psychologickým předpokladům žáků druhé třídy a z nich vyplývajících vhodných metod a technik dramatické výchovy. Teoretická část je obecnějším, ale kvalitním základem pro práci praktickou. Obsahuje srozumitelné a logicky na sebe navazující kapitoly. Je vypracována s dostatečným množstvím dostupné odborné literatury různé aktuálnosti a je v ní i převážně dostatečně zastoupen autorčin názor a popis vlastních postřehů k dané problematice.

V praktické části si autorka vytyčuje cíle projektu, představuje charakteristiku školy i skupiny a předkládá možnosti práce s čítankou. Následují scénáře lekcí, záznamy z jejich realizace a autorčiny reflexe. V závěru autorka reflektuje projekt jako celek a dosažené cíle. Lekce jsou popsány systematicky, přehledně a stanovují si převážně jasné cíle. Oceňuji snahu o pestrost a komplexnost jednotlivých lekcí, škálu adekvátně zvolených metod dramatické výchovy a činností z dalších oborů. Přínosné jsou podrobné a citlivé reflexe a sebereflexe, ve kterých se detailně dozvídáme, co se v lekcích dělo a jak nad tématy autorka přemýšlí.

Formální úprava a náležitosti práce včetně jejího rozsahu:

Bakalářská práce splňuje všechny požadavky kladené na tento typ práce.

Práce s informačními zdroji:

Většinou zřejmé oddělení převzatého a vlastního textu, místy není jasné.

Jazyková, stylistická a terminologická úroveň:

Vhodná větná stylistika a převážně i gramatická správnost. Práci by prospěla preciznější korektura textu.

Stanovisko posuzovatele k výsledku kontroly Theses:

15%

Větší shoda převážně u dokumentů:

5.4 % - ŠVP ZŠ Londýnská

4.3 % - Roční plán 2. ročníku ZŠ Londýnská

2.4 % - Učebnice Fraus apod,

Celkové/vlastní shrnutí hodnotitele:

Aneta poměrně komplikovaně hledala téma, možnosti a podmínky realizace bakalářské práce. Sice pracovala několik let na ZŠ Londýnská jako třídní učitelka, ale v hlavní době plánování a zamýšlení se nad realizací projektu se situace změnila a z pozice učitelky se přesunula do pozice párové učitelky (byla současně ve třech třídách). Pro realizaci práce ji nejlépe vycházela 2. třída. Stávající třídní učitelka je zkušená v oboru dramatické výchovy, ale zároveň měla jasné požadavky na možnosti práce s dětmi u ní ve třídě - kombinovat nejen DV a čtení, ale i další témata, kterým bylo potřeba se věnovat podle 14-ti denního plánu ze ŠVP. Aneta se tedy dostala do situace, kdy se musela víceméně přizpůsobit možnostem a podmínkám. Z toho důvodu společným/propojujícím tématem lekcí v praktické části není spojující téma a zastřešující námět (jednotlivé lekce se tematicky nepropojují, motivačně na sebe nenavazují), ale stejný záměr a společný/hlavní cíl jednotlivých lekcí.

Samotný program v praktické části a jeho reflexe dokazují, že se Aneta s nelehkou situací poprala s grácií - vyšla ze své několikaleté praxe, zkušeností, zájmu o obor a snažila se na téma podívat z různých pohledů a směrů. Vytvořila tak na míru dané třídy, podle požadavků třídní učitelky a nad časový rámec požadovaných lekcí jakýsi opravdu komplexní balíček toho, čím lze přispět k rozvoji čtenářské gramotnosti i klíčové kompetence komunikativní.

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

- Shrňte poznatky Vaší práce. Co Vás nejvíce překvapilo a co si odnášíte do své praxe?
- V závěru práce píšete: "...i s texty čítankovými se dá pracovat efektivně a mohou dobře posloužit jak učení čtení různými technikami a způsoby, tak i porozumění textu a rozvoji čtenářské gramotnosti..." Přesto se ptám: Na jaká úskalí jste narážela, když jste vytvářela lekce na základě čítankových textů? Byly některé nevhodné? Případně konkrétně které?

Doporučení práce k obhajobě: ANO
Navrhovaná klasifikace: B
Datum vypracování posudku: 9.1.2024

.....
Jméno vedoucího práce
.....
(datum a podpis)